

עלון מס' 996
וזאת הברכה
יט' תשרי תשפ"ו
חזה"מ סוכות

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מו"ר עט"ר הר"ג יוסף מוגרבי שליט"א

הטובה והיקרה
שבמתנות!

שישה
מי יודע?

איזו התרגשות, איזה מעמד, זוכים אנו בס"ד לסיים את פרשיות התורה הקדושה. כמה חביבה היא תורתנו הקדושה, כמה נפלאה היא. כמה צריכים אנו להודות שזכינו במתנה נשגבה שכזאת, מתנה שאין לה אח ורע, מתנה שכל מחמדים לא ישוו לה וכל מנעמי עולם לא ידמו לה. אשרינו שזכינו! רבינו יעקב בעל הטורים זיע"א, כותב בתחילת פרשתנו: "וזאת הברכה גימטריא זו היא התורה, כי בזכות התורה ברכה". עכ"ל הנפלא. ובואו ותקראו סיפור עד כמה גדול כוחה של התורה הקדושה ורבה מעלתה. לפני שנים רבות אחת מבנות העיירה סעלץ, אם לילדה פעוטה, עברה על הגשר שעל פני הנהר רומנובה הסמוך לסלוצק. את ילדה הפעוטה השכובה על כר החזיקה על זרועה. פתאום מעדו רגליה של האם, הכר והתינוקת שעליו נשמטו מידיה ונפלו לנהר. כל העומדים מסביב שראו את הפעוטה גולשת מידי אימה ונופלת לנהר התייאשו מחייה ואיש לא העז לקפוץ אל הנהר העמוק בניסיון להציל אותה. הלא יאומן קרה. להפתעתם של כל הנוכחים, צף הכר ועליו התינוקת על המים. האנשים שהוציאו את התינוקת מהמים, מיהרו יחד עם אימה לבית הקרוב ביותר כדי להסיק תנור ולחמם את התינוקת שאחזתה צינה. מתוך בהלה הם הטילו אותה על התנור ורגליה נכוו, רק בנס ניצלה ממוות. ילדה זו טריינא שמה, גדלה ונישאה לרבי שלמה זלמן. מנעוריו שקד רבי שלמה זלמן על דלתות התורה. תורתו היתה אומנותו ולא מש מאוהלה. לימים נולד להם ילד ונקרא שמו בישראל אליהו. היודעים מיהו אותו אליהו? הוא הגאון מוילנא המפורסם. קורא הדורות ידע מראש כי מזאת הילדה עתיד לצאת צדיק, גאון עולם, ושר התורה, ובזכותו ניצלה בהיותה קטנה. אחים ואחיות יקרים, סיפור נפלא זה מקורו מהספר החשוב "מורשת אבות", וממנו אנו יכולים ללמוד עד כמה גדולה זכותה של תורתנו הקדושה שיכולה להגן ולהושיע, לפדות ולהציל גם אנשים הקשורים אליה בעקיפין. סיפורים רבים שמענו על כך שהתורה הקדושה הטיבה ועזרה, סייעה וגרמה ברכה לכל מי שרק התחבר אליה, לכל מי שרק כיבד אותה. לכמה טובה וברכה, ששון ושמחה, ישועה והצלחה נזכה אם נחזק יותר את הקשר שלנו עם אותה תורה קדושה, אם רק נרבה עוד בלימודה. לכמה פדות והצלחה, אושר ושמירה, סיעתא דשמיא ואורה נזכה אם נגרום לעוד יהודי להכנס תחת כנפי השכינה, אם נגרום לעוד אחד מאחינו ללכת לשיעור או לתגבר עוד את זמן לימודו. כמה שמחה תהיה בשמים אם נרים טלפון לעוד חבר, לעוד מכר ונזמין אותו לבוא לשיעור, ניידע אותו שיש דבר כזה מתוק דבר כזה חשוב שיכול לשנות את כל חייו לטובה. כמה חשוב הדבר שנתחזק בלימוד התורה בין בכמות בין באיכות, לא לדבר דברים בטלים באמצע הלימוד ולא לוותר על אף שיעור בשביל כל הון שבעולם. כמה ירבו זכויותינו אם נכבד יותר את התורה ולומדיה ונתמוך בהם רוחנית וגשמית ככל שנוכל. זה הזמן להתחזק עת מסיימים את פרשיות תורתנו הקדושה ובמעמד אחד גם מתחילים מחדש. נכבד תורה, נרבה חיים ונזכה לכל הברכות הכתובות בתורה ולגאולה השלמה במהרה.

"אחד מי יודע? אחד אני יודע!". כולנו ב"ה מכירים פיוט נפלא זה שעם ישראל קדושים נוהגים לשוררו לביל פסח. אכן יפה יתמה הקורא, מה מצא כותב השורות הללו, להיזכר בו ולהזכירו כעת בשמחת תורה! ובכן התשובה לכך טמונה בדברי "החפץ חיים" זצ"ל שעורר שאלה נוקבת במיוחד: שישה מי יודע. ממשיך הפייטן ועונה שישה אני יודע, שישה סדרי משנה! אכן כל בר בי רב דחד יומא, בקי בפיוט זה, אולם אם נשאל את המזמר המנעים בקולו, הסבר נא לנו, סדר משנה אחד על מפרשי, סביר להניח שיפתח את ידיו, בתנועה שכל כולה מביעה השתאות מנין לו רז זה? יודע הוא לשיר ושיש שישה סדרים, אך מה טומנים בחובם, ומה מלמדים אותנו, עדיין הדרך ארוכה עד שיזכה לכך... אחים יקרים, במה דברים אמורים? ב"ה כולנו אכן שמחים ורוקדים בשמחת התורה, אכן זכות גדולה ומצוה נפלאה, לרקוד ולפזז, לשיר ולהלל לרגל סיומה של התורה, ובסמוך מיד להתחלתה מחדש! כל זיעה וזיעה שניגרת מעל מיצחנו אף היא אינה נעלמת חלילה מעיני הבורא יתברך, שבאותה הזיעה מוחק לאדם חטאיו שפגם בעברו ורץ חלילה לדבר עבירה! אכן זכות נפלאה! אולם עלינו לתת אל ליבנו שכל נחיה ונהיה כל חיינו כאותו ילד שכל שיגו ושיחו בתורתנו המתוקה מדבש מסתכמת בלדעת את הפיוט הנפלא...נדאג כבר כעת לשיעורי התורה להצטרף, ואת ספסלי בית ה' ליפקוד בכדי שנזכה בשמחת התורה הבאה להצטרף, ולא רק כאדם ששמה בשימחת אחיו, אלא כבעל השמחה עצמה, שכן תורתנו הקדושה לכולנו ירושה!

זמני כניסה ויציאת השבת

בש	חמה	י-ם	הא	
17:53	17:52	17:53	17:51	כניסת שבת
18:43	18:42	18:43	18:41	יציאת שבת
19:22	19:21	19:23	19:20	רביעית

הפטרת השבוע

הפטרה: ביום בא גוג (יחזקאל לח, יח-לט, טז)

סיפור לשבת

שנינו: עשרים שנה התעלה רבינו האר"י הקדוש זצ"ל בתורת הנסתר בפרישות גדולה, בקדושה ובטהרה, בהתגוררו בארץ מצרים. כשנתיים לפני פטירתו, בהיותו בן ל"ו שנים, התגלה אליו אליהו הנביא זכור לטוב ואמר לו: "כבר הגיעה העת סמוך לפטירתך. עתה עלה לצפת, שם תמצא את רבי חיים ויטאל, ואותו תמשח תחתיו. סמוך ידך עליו, ומסור לו את כל חוכמתך, כי הוא ימלא מקומך. כל עצמך לא באת לעולם הזה אלא בשבילו, כי על ידו יתגלה לימודך בעולם". מיד שם האר"י הקדוש לדרך פעמיו, ועלה עם כל משפחתו לצפת. ידוע ידע שימיו מעטים, ושיש לו למסור את כל חוכמתו - הרחבה מיני ים - בזמן מועט. ועם כל זאת ישב שישה חודשים, והמתין שרבי חיים ויטאל יבוא אליו. ורבי חיים ויטאל לא בא אל האר"י, כי החזיק עצמו למקובל גדול יותר מהאר"י הקדוש, וכבר חיבר ביאור על ספר הזוהר. בנתיים, יצא שם האר"י לתהילה. אמר רבי חיים ויטאל: "אלך ואבקרנו, לבחון האומנם נכונה השמועה". בבואו לפני האר"י, שאלו לפירוש מאמר עמוק בזוהר, שהוא עצמו טרח ויגע רבות עד שזכה להבינו. מיד פתח האר"י וגילה במאמר סודות אין חקר, מעמקים בלתי משוערים, עולמות טמירים ורזין עילאין, אשר לא שמעתם אוזן מעולם. שמע רבי חיים ולא ידע נפשו. שאל לביאור מאמר נוסף, והאר"י פתח לו בו פתחים של אורה, פרט את ההקדמות הנחוצות, הציב יסודות מוצקים ובנה על גבם בניין רב הוד, עד שנפשו של רבי חיים כמעט יצאה מדברו, והוא ראה עצמו ליד האר"י הקדוש כשועל ליד ארי, התבטל בפניו כליל. סיים האר"י את הסברו. שאל ממנו רבי חיים ביאור מאמר נוסף. ענהו: "עד כאן תחום שבת. אינך ראוי שאגלה לך יותר". חוורו פניו של רבי חיים, יצא מלפני האר"י ושב לביתו. בבית לבש שק והתפלל באפר, צעק צעקה גדולה ומרה, ובכה לפני הקדוש ברוך הוא כל הלילה, ביקש שיתן את חינו בעיני האר"י ויאות למסור לו סתרי תורה. בבוקר בא לפני האר"י, עיניו אדומות מבכיו, נפל לפני רגליו, בכה והתחנן בדמעות שליש: "למען השם אלוקי ישראל, נא אל תשיבני ריקם, אל תטשני ואל תרחיקני!". אמר לו האר"י: קום ועמוד על רגליך. תחניתך התקבלה במרום, ומעתה לא אמנע ממך דבר, אלמדך ככל שתחפוץ!". עד כאן סיפור המעשה. ויש להבין: הן כה הרבה היה לו לאר"י ז"ל למסור לרבינו חיים ויטאל, והזמן קצר כל כך - שהרי אליהו הנביא גילה לו שקרבו ימיו למות! מדוע איפוא חיכה חצי שנה. ומדוע המתין שיבוא אליו? וכאשר כבר בא, ביקש ללמוד עוד ועוד - מדוע דחהו? מדוע אמר לו: "עד כאן, ותו לא?". כותב הדברים מוסר שם את הסברים: "כי לא רצה האר"י לרדוף אחריו. לקיים: 'אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ'". ואז תהיה חביבה עליו. מה שאין כן להיפך. וכדאי לאבד חצי שנה כדי שהתלמיד יחפוץ בעצמו, ויתחנן שיקבלוהו - ואז, בתשוקתו, ילמד בחשך כה רב עד שיפיק ויבין ויזכור בכפל כפליים! והדברים רמוזים בפרשתנו: "והם תוכו לרגליך", אלו תלמידי חכמים שמכתתין רגליהם מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה - ורצון עז זה מביאם לידיעתה: "ישא מדברותיך!"

(מעין השבוע)

מטעמים לשבת

יחודשים לפרשת השבוע

"וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלקים את בני ישראל לפני מותו" (לג,א)

הנה האדם נברא בעולם הזה כדי ללחום נגד יצרו ולנצחו. והמלחמה הזו היא מלחמה ארוכה הנמשכת כל ימי חיי האדם, וכאשר האדם ממלא תפקידו ומשתדל ועומד על משמרתו כל ימי חייו ללא הרף, אזי יזכה בסוף ימיו לנצח את היצר ולשלוט עליו, ואז איש אלקים יאמר לו. ובזה יתפרש הכתוב על דרך סרס המקרא ודרשהו (בבא בתרא ק"ט:), "וזאת הברכה אשר ברך משה את בני ישראל", ומהי הברכה, "איש האלקים לפני מותו", שכל אחד ואחד מישראל יזכה לפני מותו להגיע לזאת המדרגה להיקרא "איש האלקים".

"ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל" (לד,יב)

"החתם סופר" זצ"ל ביאר את חיבור סוף התורה לתחילתה, על פי דברי הגמרא (תענית ט.), שכאשר העתיקו חכמינו את התורה עבור תלמי המלך, כתבו "אלקים ברא ראשית", ופירש רש"י שלא יאמרו שתי ראשיות הן, ובראשית שם הוא וברא את אלקים. אומנם כל זה לא נעשה אלא עבור הכופרים, אבל אנחנו מאמינים בני מאמינים, ברור שלא תגרע אמונתנו בשל כך. לפי זה יבואר הכתוב כך: "לעיני כל ישראל - בראשית ברא אלקים" הוא הנכון, אבל לתלמי המלך ושכמותו, צריך לומר "אלקים ברא בראשית".

(פרשת השבוע)

"צור ילדך תשי, ותשכח א-ל מחוללך" (לב,יח)

רבנו בחיי זצ"ל, הדיין הספרדי, כתב בספרו "חובות הלבבות" שבתחילת חשבון הנפש יש לאדם להודות לבוראו על תחילת הווייתו. ויחשוב: אילו היתה אימו משליכה אותו בלידתו אל הרחוב, והיה עובר שם אדם וחומל עליו, ואוספו אל ביתו, ומטפל בו עד שיגדל - כמה היה אסיר תודה למצילו! והבורא עשה עימנו כל זאת ויותר, איך לא נתבונן בכך. וכתב, שזהו שנאמר כאן: "הלה' תגמלו זאת, עם נבל ולא חכם, הלא הוא אביך קנך, הוא עשך ויכוננך!"

(מעין השבוע)

"אראה מה אחריתם" (לב,כ)

פירש הגאון רבי יעקב מולכו זצ"ל: לפעמים אין האדם זכאי, אבל ניצול הוא בזכות חינוך בניו לתורה ולמצוות, דור ישרים יבורך. וזהו: "אסתירה פני מהם", אתעלם מעוונותיהם, "אראה מה אחריתם", אולי מחנכים הם את בניהם אחריהם לחיי תורה ולקיום מצוות. אבוי, מה אני רואה? "ואראה כי דור תהפוכות המה, בנים לא אמון במ" - הם עצמם הפנו עורף לתורה, וכך חינוכו גם את בניהם חלילה, ומה תקוותם...

(מעין השבוע)

חנוך לנער

זכו - שכינה ביניהם

מבחן האדם - ילדיו

שמעו של רבי לוי, החזן והשו"ב בעיר קאפאואר, הגיע אל ראשי קהילת פאפא, והם חשבו להזמין לשמש בקודש בקהילתם. אך כמובן שלפני צעד גורלי שכזה, היה עליהם לקבל את הסכמתו של המרא דאתרא, הגאון רבי משה יוסף הופמן (בערוב ימיו עלה לעיה"ק ירושלים והקים בית את מדרשו בשכונת בתי אונגרין), אבל המרא דאתרא לא מיהר לאשר את המינוי, שכן קהילת קאפאואר לא נמנתה עם הקהילות החרדיות. פרנסי הקהילה בדקו את רבי לוי בפרקי שיר, וקולו היה ערב עבורם, ולכן המליצו בפני רבם, המרא דאתרא, כי תהיה זו בחירה מוצלחת ביותר לקהילתם. המרא דאתרא עדיין לא אישר את המינוי, אך הסכים לבחון אותו בהלכות שחיטה ולתהות על קנקנו, אם בכלל יש מקום לדון בענייניו של שוחט וחזן זה. שמועה גונבה לידי רבי לוי, כי הבחינה שיערוך לו המרא דאתרא, מורכבת ביותר, ותהא קפדנית ומדוקדקת. עוב האיש את כל עיסוקיו והסתגר למשך תקופה ארוכה, לחזור ישר והפוך על כל הלכות שחיטה, בתקווה שיעמוד בהצלחה בכור המבחן. כעבור תקופת הזמן הגיע רבי לוי לבחינה אצל המרא דאתרא, הגר"מ הופמן, ואכן היתה זו בחינה קשה וסבוכה, אבל למרות הכל הצליח בבחינה והשיב נכונה על כל השאלות. ככלות הבחינה נכנסו פרנסי הקהל לשאול את המרא דאתרא לחוות דעתו. המרא דאתרא אכן אישר כי האיש תלמיד חכם שיוודע את הלכות שחיטה על בוריים, אך עדיין זה לא מספיק בשביל לקבל אותו, שכן צריכים לדעת גם על מידת יראת השמים שלו. בעצת המרא דאתרא נשלח מזכיר הקהילה, רבי יצחק-לייב מורטון, לעיר קאפאואר, עירו של החזן והשו"ב, כדי לבדוק מקרוב את הליכותיו של האיש. ביקר המזכיר בעירו ובביתו של רבי לוי, בדק וחקר וחזר משם הישר לביתו של המרא דאתרא, הגר"מ הופמן. "ומה ראית שם?" - שאלו המרא דאתרא. סיפר המזכיר אודות שני דברים שראה בביתו של רבי לוי. האחד - בנו הקטן שוכב בעריסה שכיפה לראשו, והשני - מזוזות ביתו מכוסה במטפחת. "אם כך נוהג האיש?" - סיכם המרא דאתרא בהתפעלות - "ראוי ונכון להזמין בכבוד לעירנו, וישמש לנו כחזן וכשו"ב". ואשרי הזוכה לחנך בניו כל ימיו לקדושה וליראה משום שהם רגלי האב ובלעדיהם למה לנו חיים?

תנו מילה טובה! הערכה!

כתב בספר שלום ורעות שאי אפשר להשיב על כל הדברים שאדם מקבל מבן זוגו. כיצד בעל ישיב לאשתו על כל מה שהיא עושה עבורו - שרותיה המסורים בנושא הנקיון, הבישול, הכביסה, עריכת קניות וגידול הילדים? ובדומה, כיצד אישה תוכל להשיב לבעלה על תמיכה נפשית וכספית, תיקונים בבית, לימוד עם הילדים ועזרה בעבודות בית? כל כסף שבעולם אינו יכול להחזיר את האהדה והמסירות שבני הזוג מביעים אחד לשני. כשם שה' רוצה שנביע את הערכתנו על מה שקיבלנו, עלינו להביע הערכה גם על בן זוגנו. גם דבר סימלי מוכיח לבן הזוג שאיכפת לנו ממנו. הרגשת הערכה בלב בלבד אינה מספקת, יש צורך להודיע לבן הזוג תמיד, הן במילים והן במעשים, כמה אתה מעריך את כל מה שהוא עושה עבורך. הכרת הטוב צריכה לבוא בתמידות, בדרך מיוחדת משלך. כמובן, אין דורשים ממך להביא לאשתך טבעת יהלום בכל יום, כשם שה' לא ציפה מאיתנו לבנות לו ארמון כשהוא ציוה על משכן. אלא נדרש ממך להביע תמיד אכפתיות והערכה על העובדה שמישהו מסור אליך. אם תראה לבן הזוג, גם בדרכים קטנות, את הערכתך וכמה הוא חשוב לך, הקשר ביניכם כזוג יתחזק ויפרח. אם אין משוב, הרצון להתמסר נעלם לאט לאט. בן הזוג יחס לעשות דברים בשבילך, כי הוא ירגיש שאין מעריכים את השתדליותיו, ואם כן למה לנסות? כדי להביע הערכה אל בן הזוג, צריך קודם להרגיש אותה בלב. בכדי לגרום להרגשה זאת, הקדש זמן לחשוב על הדברים הרבים שבן זוגך עושה בשבילך. אפשר להגיד לזה מתוך תירגול. רשום את כל הטובות שבן הזוג מטיב עימך ושנן אותן לעצמך יום יום. כאשר תחשוב על פרט נוסף שלא היה כלול ברשימה, הוסף אותו. אם תשנן בכל יום את כל הטובות שבן הזוג עושה עבורך, תתחיל להרגיש עם הזמן הערכה אמיתית, ואז תוכל גם להביע זאת באופן הנכון. חז"ל אומרים שהמכבד את הוריו, כמכבד את המקום. מאמר זה מרמז על הקשר בין כבוד הורים וכבוד ה'. מי שאינו מכבד את הוריו, ימצא קושי בכבוד ה'. הרעיון דומה גם ביחס לבן הזוג. אם אינך מכבד את בן זוגך, הרי לך סימן שאינך מעריך את מה שהוא עושה בשבילך. אם אינך מעריך את בן זוגך אשר קיומו מוחשי לפניך, כיצד תוכל להעריך את ה', אשר נעלם ולא ישיגוהו משיגי הגוף? חוסר הערכה נובע מגאווה. אדם גאה חושב שמגיע לו כל מה שהוא מקבל. למה שיוזר לשני, אם הוא מצפה שכולם ישמשו אותו? מובן שיחס זה מוטעה, כמו שחז"ל אומרים "מאוד מאוד הוי שפל רוח". ענו חושב לעצמו שלא מגיע לו שום דבר מבן זוגו, לכן נדמה לו שכל מה שניתן לו הוא רק חסד. אדם עם יחס זה תמיד יעריך את כל מה שהוא מקבל. התאמן להכיר טובה על ידי אמירת תודה בכל פעם שבן הזוג עושה משהו עבורך, ולפעמים אף בדרך של מתנה. בקש מה' לעזור לך להעריך את מה שאתה מקבל מבן זוגך. הכרת הטוב נדרשת מכל אדם, אך דע שהיא השקעה טובה ביותר בבניית יישואין איתנים. ואשרי הזוכה לכך חייו בכפליים!

עשה לך רב

ש"ת ממורר הרה"ג
הרב יוסף מוגרבי שליט"א

יש מקילים להניחם על הרצפה ממש ללא הפסק, ויש מקפידים להניחם גבוהים טפח מהארץ, וכלל גדול הוא שכל המכבד את התורה, גופו מכובד על הבריות.

האם מותר לשבת על ספסל כשמונחים

עליו ספרים?

מקור דין זה נפתח באחרונים יורה דעה (ס' רפ"ב), והמקילים לשבת על ספסל שיש עליו ספרים, יש להם על מה שיסמוכו, וע"ע בשו"ת שיח כהן ח"א (חיו"ד ס' ג') ועוד.

האם מותר לשבת על ספסל כשמונחים

עליו תפילין?

ראוי להחמיר שיהיו לפחות גבוהים טפח.

הגה"ק הבבא מאיר זיע"א וגם משלו היה נותן לשמירה וכן נהג כ"ק מרן מורי ורבי הקוה"ט זיע"א וכל מעשיהם מכוונים.

בשעת ההקפות של שמחת תורה האם מותר לשבת?

חלילה, אלא יעמוד לכבוד התורה וכל המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות.

האם מותר לרקוד עם ספר תורה פסול?

בשמחת תורה מוציאים רק ספרי תורה כשרים ולא רוקדים עם ספרי התורה מחשש שתקרה תקלה חלילה.

האם מותר להניח ספרים חדשים (של

דפוס) על הרצפה?

האם ישנו מנהג להשאיר את הסוכה בנויה

עוד ז' ימים אחרי חג הסוכות?

אפשר לנהוג כך אך לא על חשבון צער הזולת.

האם בשמחת תורה אפשר למחוא כפיים גם

כששר בביתו לכבוד התורה?

כל שעושה לכבוד התורה מותר.

ישנם המחלקים ערבות לשמירה, האם יש

לכך מקור?

בערבה יש סגולות גדולות כי ערבה גימטריא זר"ע מסוגלת לזרע של קיימא. וגם טוב שישומו עלה ערבה (מהחבטות) במכונית לשמירה ורמוז במילים "לרוכב ערבות". ופעם נתן לי האדמו"ר רבי אלעזר אבוחצירא זצ"ל עלה ערבה של אביו

אל תקרי הליכות אלא הלכות

תורה, וממשיכים בשירה ובריבודים שעה ארוכה, חייבים כל הציבור לעמוד ואין להם לשבת בעת ההקפות, ואף בין הקפה להקפה, ישארו כולם עומדים על עומדם, עד שיחזירו את ספרי התורה להיכל. וחולים וזקנים, או הסובלים מחולשה ברגליהם, רשאים לשבת בין הקפה להקפה ויעמדו רק בעת ההקפות עצמם.

נוהגים לעשות הקפות גם לאחר תפילת מנחה, וגם לאחר ערבית במוצאי שמחת תורה, ויש בזה סודות גדולים, וכן מנהג חסידי "בית אל" ההולכים על פי דברי האר"י ז"ל.

מתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" בתפילת מוסף של שמחת תורה. ואסור ליחיד להזכיר "משיב הרוח ומוריד הגשם" עד שיכריז השליח ציבור תחילה. לפיכך אם היה חולה או אנוס לא יקדים תפילתו לתפילת הציבור, מפני שאסור להזכיר עד שיאמר השליח ציבור. אבל אם יודע שכבר הכריז השליח ציבור, אף על פי שהוא לא שמע, מזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם.

אם לא אמר "משיב הרוח ומוריד הגשם" אלא המשיך לומר "מוריד הטל", אם נזכר באמצע הברכה, טוב לחזור לומר מוריד הגשם וימשיך משם הלאה, ואם אמר ברוך אתה ה' מחיה המתים ימשיך אתה קדוש וכו', ואינו צריך לחזור, שמכיון שאמר "מוריד הטל" מועיל בדיעבד.

(הבית היהודי-מועדים)

מותר לשני אחים או לאב ובנו להיות חתנים בשמחת תורה, האחד חתן תורה והשני חתן בראשית, ואין לחוש בזה משום עין הרע, ומותר ג"כ לשני כהנים או לשני לויים להיות חתנים, האחד חתן תורה והשני חתן בראשית, ואפילו שלושה כהנים או שלושה לויים יכולים לעלות בזה אחר זה לחתן תורה לחתן בראשית ולמפטיר, ואם יש רק כהן אחד רשאי לעלות לכהן, ואח"כ לעלות ל"חתן תורה", והוא הדין ללוי, אבל אם זכו בקריאת חתן בראשית, לא יעלו לס"ת בתור כהן או לוי, אלא יקרא אחר במקום כהן, או כהן במקום לוי, מפני שאין אדם אחד רשאי לקרות בשני ספרים, משום פגמו של ראשון.

מנהגינו שלא לומר קדיש לאחר הספר הראשון אפילו אם עלו חמישה עולים או יותר. אלא לאחר קריאת פר' בראשית אומרים (שני החתנים, חתן תורה וחתן בראשית, או אחד מהם), חצי קדיש, ואח"כ עולה המפטיר וקורא בס"ת השלישי ואומר חצי קדיש, ומפטיר "ויהי אחר מות משה עבד ה'".

מותר להוציא ספר תורה לרחובה של עיר ביום שמחת תורה ובמוצאי שמחת תורה בשמחה ובשירים להקפות שניות, כיון שכל המטרה היא להרבות כבודה של תורה, וכן פשט המנהג - ומנהג ישראל תורה הוא.

כשעושים הקפות בשמחת תורה עם ספרי

בליל שמחת תורה אומר בתפילה "את יום שמיני חג עצרת הזה", ואם טעה ואמר את יום חג הסוכות הזה, אם נזכר תוך כדי הברכה או בברכות שאחריה חוזר לאתה בחרתנו, ואם סיים תפילתו חוזר לראש התפילה, והוא הדין למי שטעה בקידוש כנ"ל, ואין חילוק בזה בין אם טעה וחשב שחג הסוכות הוא, לבין הטועה בלשונו ויודע שמיני עצרת הוא.

לאחר תפילת ערבית מקיפים ז' הקפות ושמחים בשמחת תורה. ומה שמרבים בשמחה לכבוד התורה היא מצוה גדולה, ובכל דבר יכוין האדם לשם שמים ויזהר מלערב בתוך השמחה של תורה, שחוק וקלות ראש ח"ו. וכל שכן שלא יחללו את החג בהשמעת קול כלי שיר, שלא התירו לכבוד התורה אלא לספק ולרקוד בלבד, אבל לא לנגן בכלי שיר, וכן אסור להפעיל רדיו או טייפ אפילו מערב יום טוב כדי לשמוע שירים בשמחת תורה.

בשחרית שמחת תורה מתפללים תפילה של יום טוב (ואומרים את יום שמיני חג עצרת הזה) וגומרים הלל בברכה, ומוציאים ג' ספרי תורה, וקוראים פרשת וזאת הברכה, ומוסיפים הרבה עולים לס"ת, לכבוד היום, וחתן תורה מסיים הקריאה, וחתן בראשית מתחיל בפר' בראשית וחתן "מעונה" קורא לפנייהם. ולא יאמר החתן בראשית "בסימנא טבא" בין ברכת התורה לקריאה אלא קודם ברכת התורה.

משל ונמשל

לכסף, כי אלו נצרך אתה, הרי היית בא אלי אתמול ושלשום, בשעה שקבעתי, ואף חכיתי לך בבית, ונוטל היית מידי את הכסף שהכניתי בשבילך. כמדומה לי, שאינך אלא מתעתע, אומר דברים בפך, שאין לך עמם. והנמשל הן מובן מאליו: מתפללים אנו בכל יום: "כן תחוננו ותלמדנו...", "ותן בלבנו בינה להבין להשכיל, לשמוע ללמד...", "והאר עינינו בתורתך, ודבק לבנו במצותיך...", "חוננו מאתך דעה, בינה והשכל...", וכיוצא באלו תחינות ובקשות. ודאי שהוא יתברך מוכן לחונן אותנו בחוכמה, בינה והשכל, ונכון לתת לנו לב להבין תורתו הקדושה. מצידו הוא, כביכול, אין שום מניעה, אדרבה, מסייע הוא ידי עושה מצוה ומוכן להשפיע עליו ככל אשר יבקש. אלא דבר אחד הוא דורש מאתנו: לבוא אליו לביתו, כלומר, לבית המדרש, ושם לקבוע עיתים לתורה. ברם, בעוונותינו הרבים, אין אותן בקשות שבתפלה אלא בקשות מן השפה ולחוץ. בשעה שאנו מתפללים ומשוחחים אתו, כביכול, אנו מבקשים ממנו שילוו לנו אותם חמשת הרובלים, אבל משאנו נפנים והולכים מבית הכנסת, אנו משקיעים עצמנו ראשנו ורובנו בהבלי העולם הזה, ושוכחים לגמרי כל מה שביקשנו. ולמחרת אנו חוזרים ומבקשים, ואחרי כן חוזרים ושוכחים. הוא מה שאמר הנביא (הושע יד, ב): "קחו עמכם דברים", קחו עמכם אותם דיבורים שאתם מדברים, אל תשכחו אותם, תנו דעתכם יפה על בקשות אלו שאתם מבקשים מלפניו, ואז, "ושובו אל ה'" - תהיה ממילא התשובה שלמה (משלי החפץ חיים)

עני אחד, שמצבו היה, לא עלינו, דחוק ביותר, פגע ברחוב בפלוני, שהיה ידוע כאחד העשירים בעיר. פנה אליו ואמר: "בקשה גדולה לי אל מר. יעשה נא עמדי חסד, ויתן לי סכום של חמישה רובלים בהלוואה. הנה הזדמן לי ענין מה של מסחר, ובגמילות חסד זו כבודו מצילני ממש מרעב!". "שפיר", אמר לו העשיר, "ברם, ברגע זה אין איתי הסכום שאתה מבקש, ואף ממחר אני מאוד לדרכי. תטיב, אפוא, לעשות אם תיכנס לביתי לפנות ערב, ואתן לך חמישה רובלים בכבוד גדול". לעת ערב השתדל העשיר להיות בביתו בשעה הקבועה, ואף המתין עוד מחצית השעה וגם שעה, אך הלה לא בא. חשב העשיר: אפשר ארע לו דבר לאותו ערב ולא יוכל היה לבוא. למחרת הלך העשיר ברחוב, ושוב פגע בו אותו עני. פותח ההוא בדברים ואומר: "רואה כבודו, ענין של מסחר נזדמן לי, ומצבי דחוק ביותר, אילו רצה כבודו להטיב עמדי ולהלוות לי סכום של חמישה רובלים, היה משיב ממש את נפשי!". אומר לו העשיר: "הלא אמרתי לך עוד אתמול, סור לביתי ואתן לך את אשר אתה מבקש. אף חכיתי לך אתמול בבית כשעה תמימה ולא באת. אולם מה שעבר - עבר, רצונך, בוא לביתי לפנות ערב, והכסף יהיה נתון לך". שוב כיון העשיר עיתותיו וצימצם את זמנו כדי להמצא בביתו בשעה הקבועה, והעני לא הגיע. אף ביום השלישי פגע בו העני ברחוב וחזר ופתח בפזמון הידוע, עסק נזדמן לו, ומצבו דחוק וכו' והרי הוא זקוק ביותר לחמישה רובלים... לא עצר עוד העשיר ברוחו וגער בו בנזיפה: "רואה אני שאין אמת בפך, אינך צריך כלל

להצלחה
כל התורמים
והמסייעים
לעלון

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
אבי אנוש קור
בן שלמה
ופרידה
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
חיים אברהם
בן נזירה
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האיש היקר
המזכיר ביסורים
עזרא
בן גוהר
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזכרת ביסורים
פרידה
בת סלימה
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזכרת ביסורים
שושנה פריחה
בת סלימה
ת.נ.צ.ב.ה

רוצה להיות
מזכיר הרבים
ולהפיץ את העלון?
052-7647449

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלון אפשר לפנות לטלפון: 052-7647449
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילויות המוסדות גם דרך נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com
כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון

